

AUST-AGDER FYLKESKOMMUNE
FAGOPPLÆRINGS- OG INNTAKSTJENESTEN

KD

18 SEPT. 2006

200601145-67

Kunnskapsdepartementet

Boks 8119 Dep
0032 Oslo

Saksbehandler: Mette Garsjø Simonsen
Direkte tlf.: 37017471

Deres ref.:
Vår ref.: 2004/264-
14617/2006

Vår dato: 14.09.2006
Arkivnr: A00/800

HØRINGSUTTALELSE

Vedlagt følger saksfremlegg vedrørende høringsuttalelse til forslag om endring i opplæringslovas bestemmelser om fag- og yrkesopplæring, vedtatt i yrkesopplæringsnemndas arbeidsutvalg 12.09.06.

Med hilsen

Mette Garsjø Simonsen
førstesekretær

Vedlegg

Aust-Agder fylkeskommune

Saksfremlegg

Dato: 24.08.2006
Arkivref: 2004/264-12852/2006 / A00/&00

Saksbehandler: Dag Roland

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Yrkesopplæringsnemnda	

**HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM ENDRING I
OPPLÆRINGSLOVAS BESTEMMELSER OM FAG- OG
YRKESOPPLÆRING**

1. Forslag til vedtak

Fagopplæringsssjefen fremmer slikt forslag til vedtak:

Yrkesopplæringsnemnda støtter forslagene til endring av Opplæringslovas bestemmelser om fag- og yrkesopplæring bortsett fra:

- den delen av § 4-3 som omhandler godkjenning av medlemsbedrifter i opplæringskontor, dagens ordning foreslås videreført
- sammensetningen av yrkesopplæringsnemnda hvor fagopplæringsssjefen anbefaler at pedagogisk personale blir representert i nemnda.

.....

Etter forslag fra Fred Skagestad vedtok yrkesopplæringsnemndas arbeidsutvalg, i møte 12.09.06, å ta ut andre prikkpunkt i fagopplæringsssjefens forslag til vedtak.

Dermed var følgende vedtatt:

Yrkesopplæringsnemnda støtter forslagene til endring av Opplæringslova med forskrift bortsett fra den delen av § 4-3 som omhandler godkjenning av medlemsbedrifter i opplæringskontor, dagens ordning foreslås videreført.

2. Bakgrunn for saken

Departementet etablerte tidlig i 2005 en lovarbeidsgruppe som skulle foreslå endringer i Opplæringslovas bestemmelser om fag- og yrkesopplæringen. Arbeidsgruppens mandat var å gjennomgå lovens kapittel om fagopplæring i bedrift, og foreslå en forenkling av bestemmelsene, samt en tilpasning til behovene i dag. Arbeidsgruppen skulle særlig vurdere hvilke oppgaver partene i arbeidslivet skal ha i det offentlige opplæringssystemet regionalt, og hvordan partenes deltakelse skal organiseres.

Fag- og yrkesopplæringen er en integrert del av videregående opplæring i Norge, regulert gjennom bestemmelser i lov om grunnskolen og den videregående av 17. juli 1998 nr. 61 (Opplæringslova). Bestemmelsene som særlig gjelder for fag- og yrkesopplæringen er fastsatt i opplæringslovens kapittel 4 og 12, samt bestemmelser i forskriften til opplæringslova av 28. juni 1999 nr. 722, særlig kapittel 4 og 11. Det er disse bestemmelsene arbeidsgruppen har vurdert og fremmet forslag til endringer i.

Høringsutkastet gir en god beskrivelse av historiske trekk innenfor fagopplæringen. Den beskriver videre dagens bestemmelser innenfor de enkelte paragrafer i opplæringsloven i tilknytning til kapittel 4. og 12. Det blir samtidig vist til misforholdet mellom yrkesopplæringsnemndenes ansvars- og virkeområder opp mot den realitet at det er fylkeskommunen som har det juridiske og økonomiske ansvar i det å innfri den enkelte elev og lærlings opplæringsrett. Slike forhold bekrefter også nødvendigheten av et mer tilpasset lovverk.

De foreslåtte endringene som arbeidsgruppen foreslår kan grovt deles inn i 3 kategorier:

1. Endringer som er foreslått for å forenkle, presisere og tilpasse lovteksten til dagens og framtidens fagopplæringssystem.
2. Endringer i oppgavefordelingen mellom fylkeskommunen og yrkesopplæringsnemnd
3. Endringer i yrkesopplæringsnemndas sammensetning, oppgaver og rolle

Vedlagt ligger arbeidsgruppens høringsutkast. Fra side 53 og utover framkommer de konkrete endringsforslagene fra arbeidsgruppa. Under hvert endringsforslag ligger arbeidsgruppens merknader til forslaget.

3. Foreslåtte endringer og vurderinger

Kategori 1 og 2

Gjennom de foreslåtte endringene blir ordningen med lærekandidat og opplæringskontrakt tilpasset hele lovverket som gjelder fagopplæringen. I tillegg blir lovverket tilpasset nye begreper som er innført gjennom Kunnskapsløftet. De endringsforslagene som foreslås i §§ 3-3, 3-5, 4-1, 4-2, 4-4,4-5,4-6, og 4.7.støttes.

I § 4.3 - Godkjenning av lærebedrift - foreslår arbeidsgruppen bl.a. at hver enkelt bedrift som driver opplæring av lærlinger og lærekandidater trenger godkjenning fra fylkeskommunen. Dette innebærer at de bedrifter som inngår i et opplæringskontor trenger godkjenning for den delen av opplæringen som de skal forestå.

Praksisen i dag i Aust-Agder er at bedriftene tilknyttet et opplæringskontor ikke blir godkjent av fylkeskommunen. Det er opplæringskontoret som blir godkjent av yrkesopplæringsnemnda. I tillegg godkjenner fylkeskommunen hver lærekontrakt. Ved godkjenning av hver lærekontrakt er et av kriteriene at bedriften det godkjennes lærekontrakt med oppfyller kriteriene for å være lærebedrift. Om bedriften ikke kan godkjennes som selvstendig lærebedrift skal krav om utplassering angis i kontrakten. Av den grunn synes kravet om å godkjenne hver lærebedrift før de tar inn en lærling- også de som vil tilhøre et opplæringskontor - som unødvendig og vil kunne utløse et stort ressursbehov i fylkeskommunen. Vår erfaring tilsier at å kvalitetssikre godkjenningen av hver lærekontrakt sikrer den enkeltes opplæring bedre enn om en oppsøker potensielle bedrifter og gir en generell godkjenning som lærebedrift.

Det ovennevnte må ses i sammenheng med lovarbeidsgruppens forslag til ny § 4-8 første avsnitt hvor det foreslås at fylkeskommunen skal i samband med godkjenning av lærebedrifter rettlede og følge opp bedriftene i tillegg til å kontrollere at bedriftene fyller krava for å få godkjenning. Hvis dette innebærer at fylkeskommunen systematisk må oppsøke lærebedrifter som er tilsluttet et opplæringskontor for oppfølging og veiledning vil det helt klart utløse et ressursbehov hos fylkeskommunen. Dette gjøres ikke i dag i Aust-Agder. Derimot har en i Aust-Agder en systematisk oppfølging av hvert opplæringskontor hvor en gjennom samarbeidssamtaler og kvalitetssystemer får oversikt over hvordan opplæringen fungerer i opplæringskontorenes medlemsbedrifter, og hvor en får god kunnskap om hvor en bør kreve at det blir satt i gang forbedringstiltak. Dette systemet fungerer tilfredsstillende, og en anser det som mer riktig å benytte ressurser på å videreutvikle dette systemet, og sette inn ressurser i de bransjene det er behov for store forbedringer, enn å oppsøke og veilede hver medlemsbedrift i et opplæringskontor. Mange opplæringskontor har så gode kvalitetssystemer for å sikre lærlingene god opplæring at å tillegge fylkeskommunen en veiledning og oppfølgingsrolle for disse bedriftene anses som helt unødvendig.

Øvrige foreslåtte endringer i §§ 4-3 og 4-8 støttes.

Kategori 3

Endringene som mindretallet fremmer når det gjelder oppnevning og sammensetning av yrkesopplæringsnemnda i § 12-3 støttes. Grunnen er at det må være en styrke å ha det pedagogiske personalet representert i yrkesopplæringsnemnda så lenge nemnda framover skal arbeide for kvaliteten innenfor hele fag- og yrkesopplæringa, og ikke bare den delen som foregår i bedrift.

I § 12-4 – Oppgåvene til yrkesopplæringsnemnda – foreslår arbeidsgruppen at de praktiske oppgåvene som yrkesopplæringsnemnda har hatt etter gjeldene rett legges til fylkeskommunen og at yrkesopplæringsnemnda får oppgaver tilknyttet de områdene som lovarbeidsgruppen mener det er viktig at nemnda får økt innflytelse på. Dette gjelder:

- kvalitet
- dimensjonering
- rådgivning
- regionalt utviklingsarbeid.

Lovarbeidsgruppen ønsker med forslaget til lovendring å styrke yrkesopplæringsnemndas innflytelse på fylkeskommunens arbeid med fag- og yrkesopplæring. At

yrkesopplæringsnemnda også får en rolle i forhold til den delen av yrkesopplæringen som foregår i skole anses som en styrke. Fram til nå har det i flere bransjer vært lite eller ingen samhandling mellom aktørene som forestår opplæring i henholdsvis skole og bedrift – en realitet som oppleves av de fleste som en stor svakhet. Derfor mener en at det vil være en vinn - vinn situasjon for alle parter at den 4-årige opplæringen blir mer samordnet og integrert ved at yrkesopplæringsnemnda får innflytelse på hele opplæringsløpet innenfor yrkesfagene. Lovforslaget harmonerer også bra med intensjonene i utkast til nasjonal strategi for kvalitet i fag- og yrkesopplæringen (Kompetanse 2010).

Yrkesopplæringsnemnda skal få forelagt saker som har betydning for fag- og yrkesopplæring før fylkeskommunen treffer vedtak i saken. Yrkesopplæringsnemnda avgir i form av vedtak uttalelser til fylkeskommunen. Som det følger av forslag til ny § 4-8 har fylkeskommunen plikt til å legge fram enkelte saker for nemnda, og den skal ta med yrkesopplæringsnemndas vedtak og uttalelser i sitt vurderingsgrunnlag før vedtak treffes. Lovarbeidsgruppen har en forventning om at fylkeskommunen legger fram flere saker for nemnda enn det den er pliktig til etter § 4-8, da det vil være flere saker som har betydning for fag- og yrkesopplæringen.,

Forslag til endringene i § 12-4 støttes.

4. Konklusjon

Fagopplæringsssjefen ser positivt på de fleste foreslåtte endringene som innebærer:

- en forenkling i forhold til dagens regelverk
- et regelverk tilpasset dagens behov
- en naturligere fordeling av arbeidsoppgavene mellom yrkesopplæringsnemnd og fylkeskommune i forhold til økonomi og ansvar
- en styrkning av samhandlingen mellom skole og bedrift
- en helhetlig kvalitetsutvikling av hele yrkesutdanningen (4 år)

Fylkesrådmannen anser imidlertid forslaget om endring av rutinene for godkjenning av medlemsbedrifter i opplæringskontor som unødvendig og kostnadskrevende og foreslår derfor at dagens ordning videreføres. Dette innebærer at fylkeskommunen godkjenner opplæringskontor. For å bli godkjent må kontoret ha vedtekter som blant annet fastsetter rutiner som sikrer at opplæringen blir gitt i samsvar med læreplanene.